

Misno slavlje 4. korizmene nedjelje (A)
Katedrala sv. Petra i Pavla, Đakovo, 22. ožujka 2020.

Homilija mons. Đure Hranića, nadbiskupa đakovačko-osječkog

Draga braćo i sestre, svi bolno proživljavamo činjenicu da smo lišeni zajedničkog okupljanja na nedjeljnoj euharistiji i pristupa euharistijskom stolu. Bolno je to za vaše pastire, dragu braću svećenike u vašim župnim zajednicama, koji danas slave svete mise za vas, povezani u duhu sa svima vama - svojim župljanima, ali u praznim crkvama, sami. Bolno je to i za vas vjernike u Vašim domovima.

Zahvaljujemo Slavonskoj Televiziji koja je odlučila snimati i direktno prenositi ovo euharistijsko slavlje iz naše đakovačke katedrale, majke svih naših župnih i filijalnih crkava, te koja je omogućila da direktan prijenos preuzme i Slavonskobrodska televizija i koje nas ovim povezivanjem žele povezati kao biskupijsku zajednicu te utješiti u boli koju proživljavamo lišeni zajedničkoga nedjeljnoga susreta oko euharistijskoga stola i sv. pričesti.

Osobito duhovno i molitveno zajedništvo svih nas i naših obitelji očitujemo sa zahvaćenima zarazom koronavirusom, s medicinskim osobljem koje svoje zdravlje izlaže opasnosti liječeći oboljele, sa svima zaposlenima u raznim ustanovama i službama koji su na usluzi svima nama te vode brigu o općem dobru čitavoga društva, kao i sa svima koji su u izolaciji. U ovu euharistijsku molitvu uključujemo i našu braću i sestre, građane grada Zagreba i okolice, koji su jutros dodatno pogođeni potresom te materijalnom štetom u svojim domovima i crkvama.

Liturgijska čitanja današnje četvrte korizmene nedjelje namijenjena su pripravnicima za krštenje i svima nama koji smo već kršteni. Poručuju nam da se krštenjem pridružujemo Kristu Gospodinu, da nas on po sakramentima kršćanske inicijacije prosvjetljuje te nas osposobljava da stvarnost u koju smo uronjeni i ljude s kojima živimo promatramo njegovim očima i srcem, „u svjetlu Kristovu“, otajstveno povezane s njime, u njegovu otajstvenu tijelu, koje je Crkva i da se tako osjećamo povezani i jedni s drugima, snagom i djelovanjem Duha Svetoga u našim srcima.

Molimo oprostjenje zbog povrede ljubavi i odgovornosti jednih za druge i molimo prosvjetljenje našega uma i srca „svjetlom Kristovim“.

- Gospodine, ti si svjetlo koje obasjava svakoga čovjeka i svu ljudsku povijest.
- Kriste, ti si nas krštenjem iz tame priveo svome svjetlu i učinio nas djecom svjetla.
- Gospodine, ti nas hraniš svojom riječju i kruhom koji unose vedrinu i svjetlost u naš život.

Sva draga braćo i sestre s područja naše Đakovačko-osječke nadbiskupije,

dragi braćo svećenici i pastiri naših župnih zajednica,
mnogopoštovana braćo redovnici i sestre redovnice!

Mladi apostol Ivan je vjerojatno bio uz Isusa i gledao kako on od pljuvačke i zemlje pravi blato te tim blatom maže oči slijepcu od rođenja, koji je potom, kad je oprao oči, progledao. Taj čin Isusova ozdravljenja slijepca se snažno usjekao u njegovo pamćenje, te se on i u svojoj starosti, još uvijek dobro sjećao svake pojedinosti i zapisao ih je u svoj evanđeoski tekst što smo ga mi sada čuli u nešto skraćenom obliku. Ivan se sjećao kako je slijepac progledao i kako je na potpuno nov način doživio svijet oko sebe. Bio je uvjeren da je Isus tako i njemu otvorio oči i mnogim drugima. Obraćanje i krštenje Ivan opisuje kao prosvjetljenje. Krštenjem mi progledavamo! Otvaraju nam se oči da bismo stvarnost promatrali novim očima, u novom svjetlu, da bismo je uočili u njezinoj cjelovitosti. No, to se ipak ne događa odjednom, nego je to proces koji sadrži određene korake i stupnjeve što proizlaze jedan iz drugoga. I apostol Ivan, pišući svoje evanđelje, svjedoči o tome.

1. Kad slijepac od rođenja u današnjem evanđeoskom izvješću drugima svjedoči o događaju nakon kojega je progledao, onoga koji ga je ozdravio on najprije naziva "čovjek koji se zove Isus". I to je prva faza obraćenja: susresti i upoznati Isusa. U drugoj etapi svojega svjedočenja bivši slijepac Isusa naziva "prorokom". Do te druge etape došao je očito kroz osobno promišljanje. Ali do toga ne bi došao da nije o Isusu razgovarao i s drugim ljudima: razgovarao je sa susjedima, s prosjacima, sa svojim ukućanima, vodili su ga prethodno od jednih do drugih: sve do farizeja. I valja također uočiti: ozdravljeni slijepac Isusa je nazvao "prorokom" ne onda kad je ozdravio, nego tek nakon što su na njega vršili različite pritiske te nakon što su prema njemu bili neugodni. Što su drugi oko njega više osporavali Isusa, to je više rasla vjera bivšeg slijepca i njegovo uvjerenje da je Isus prorok. To su etape i našeg hoda do obraćenja te do vjerničkog dozrijevanja: nije dosta samo upoznati Isusa, nego je potrebno biti zahvaćen - „zaražen“ njime, pomazan njegovim Duhom – kao što je i slijepac bio pomazan blatom od njegove pljuvačke; potrebno je o njemu razmišljati: i osobno i s drugima; kako s onima koji su u razgovoru ugodni, tako i s onima koji su krajnje neugodni. Konačno, u završnoj etapi, slijepac je u Isusu prepoznao „Gospodina“ i „Sina Čovječjega“ te se bacio ničice pred nj. A preduvjet da bi se ove tri etape mogle ostvariti i da bi do kraja progledao bilo je povjerenje u

Isusovu riječ, vršenje onoga što je on tražio, makar su i njegova riječ i ono što je Isus tražio bili čudni i neobični zahtjevi poput mazanja očiju blatom. Evanđeosko izvješće tako govori o fizičkom ozdravljenju od sljepoće, ali isto tako i o progresivnom pomaku od duhovne sljepoće do prosvjetljenja. On, koji je bio slijep, progledao je, za razliku od farizeja u kojima se događa suprotan proces: oni koji vide postaju sve više slijepi.

2. Ivan u evanđeoskom tekstu pravi razliku između *tame* i *svjetla*, između *sljepoće* i *vida*. Koristi sliku sljepila da bi nam pojasnio što se s nama kršćanima događa po sakramentu krsta: mi, koji smo bili slijepi, progledavamo! Otvaraju nam se oči da bismo stvarnost uočili u njezinoj cjelovitosti, dublje i potpunije, da bismo je vidjeli i s druge strane. Po tom novom uvidu u stvarnost bivamo oslobođeni sljepoće te postajemo sposobni za uočavanje i vrednovanje stvarnosti oko nas. Postajemo sposobni gledati stvarnost novim Božjim očima, kako nam to osvjetljava prvo današnje čitanje. Bog je drugačije gledao na Jišajevu sinove. Njegov pogled je drugačiji od Samuelovog. Samuel je za kralja izabrao najstarijeg i najuglednijeg Jišajevog sina. No, Bog, koji gleda sasvim drugačijim očima i koji ima drugačije kriterije, za kralja je izabrao najmlađega Jišajevog sina Davida. Kad je prorok Samuel došao k Jišaju, David je bio u polju kod stada. Pastirska služba je – čak i za njegova oca Jišaja - bila Davidova razina i njegov domet. Pred Samuela je izveo sedmoricu svojih sinova, a Davida je potpuno isključio. No, Bog je imao drugačije kriterije. On je gledao u srce i za kralja je izabrao Davida. Proroku Samuelu je poručio da se pri odabiru ljudi ne zaustavlja na izgledu i na vanjštini, nego da gleda u srce.
3. Vjerovati znači progledati; stvarnost promatrati ne površno nego cjelovito, onakvom kakva ona jest. Vjerovati znači u Kristu prepoznati Boga i stvarnost oko sebe odčitavati u svjetlu njegove evanđeoske poruke. Nakon Isusove riječi o slijepom čovjeku: „Niti sagriješi on, niti njegovi roditelji, nego je to zato da se na njemu očituju djela Božja“ odjednom se prestaje voditi rasprava o krivnji i kazni. U središte pozornosti dolazi Božja moć i dobrota. U središtu više nije ni sljepilo, ni krivnja, ni Bog koji kažnjava grijeh, nego je u središtu Isus - svjetlo svijeta i nova slika o Bogu.
 - Postaje jasno da Bog nije onaj koji kažnjava grijeh, nego koji ljubi i iz nevolje spašava čovjeka.
 - Bolest prestaje biti kazna za grijeh te postaje izazovom za dobrotu; mogućnošću da se na bolesnom čovjeku pokaže Božje djelovanje. Bog je

vidljiv i prepoznatljiv onda kad slijepac počinje vidjeti. Nisu li to tako snažne poruke i za nas u ovim konkretnim okolnostima koje proživljavamo?!

Da bismo upoznali Boga onakvoga kakav on jest, moramo izaći iz svoje tame i svojih shvaćanja; moraju nam se otvoriti oči. I da bismo shvatili tko je Isus, da bismo u njega povjerovali, moraju nam se otvoriti oči vjere. Tako priča o slijepcu govori u stvari o vjeri u Boga kao o otvaranju očiju. Upozorava da je lakše podariti vid slijepcu od rođenja, negoli pomoći tvrdokornu čovjeku da opazi vlastito sljepilo. Slava se Božja zaustavlja na mjestu gdje čovjek ne dopušta susret s Bogom. A to se ne događa samo na granici vjere i nevjere, nego se to događa i ondje gdje je vjera kruta, gdje je izgrađena na raspravama o krivovjerju, a ne i na osobnom susretu s Isusom kao Kristom i Gospodinom.

Nedjeljni euharistijski susret Crkva, stoga, draga braćo i sestre, nikada nije shvaćala trenutkom rasprave o Bogu, pa niti danas u našem suočavanju s aktualnom pandemijom i s potresom u našoj domovini, nego kao privilegirani trenutak osobnog susreta s njime, kao trenutak prosvjetljenja koje je njegov dar i koje nas čini sposobnima stvarnost u kojoj živimo promatrati novim očima.

Čitavo čovječanstvo pa tako i naš narod, i mi kao Crkva, draga braćo i sestre, draga braćo svećenici, proživljavamo osobito bolan trenutak, u kojemu smo, kao nikada u novijoj povijesti, lišeni zajedničkog okupljanja i susreta s Isusom kao Gospodinom na euharistijskim slavljinama u našim župnim i filijalnim zajednicama. Neka nam ovaj oblik zajedništva posredstvom Slavonske te Slavonskobrodske televizije pomogne da se svi otvorimo poruci Božje riječi današnje četvrte korizmene nedjelje, kako bismo njome prosvjetljeni, otvorenih očiju i srca, lakše razumjeli i prihvatili važnost te smisao zadržavanja u našim domovima, ustezanja od okupljanja u crkvama, od pričesti, od izlazaka i međusobnih susreta mogli još jasnije očitovati ljubav i odgovornost jednih za druge, solidarnost s oboljelima od zaraze i s onima koji se svjesno izlažu opasnosti te naporno rade za opće dobro, te kako bismo očitovali bol i blizinu onima koji oplakuju svoje mrtve. Amen.